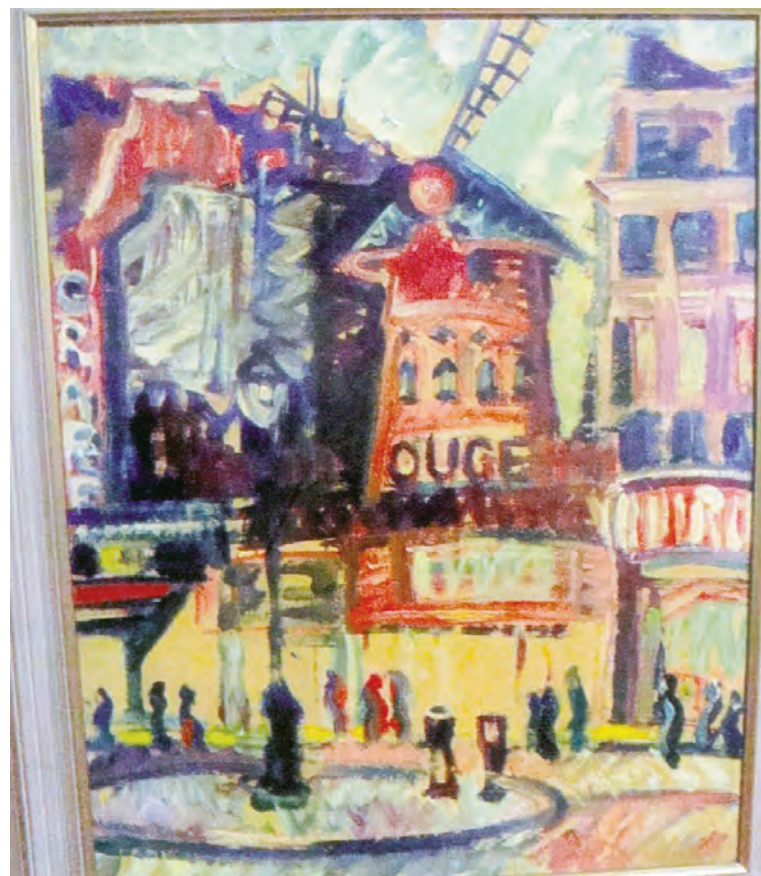

ВСТУПАЄМО У ДЕВ'ЯТУ ДЕКАДУ!

Зима

Мула руж (Moulin Rouge)

Дерева

Квіти

Ми урочисто та успішно відзначили наш 80-літній ювілей. Глибока подяка організаційному комітетові, доповідачам, виконавцеві музичної програми, гостям, які прибули на це небуденне святкування та всім, хто не міг прибути, але підтримав ювілей нашої установи доброзичливими побажаннями та значними внесками.

І так, продовжуємо описи музейних та бібліотечних фондів, унікальних експонатів, які зберігаються у нашому Музеї. Сьогодні познайомимо Вас із творами мистця, хоча менш відомого для загалу, а то і призабутого, проте не менш важливого в галузі українського модерного мистецтва. Цей мистець — це Ярослав (Славко) Крушельницький (1916-1973). Його праці відомі за експресіоністичним та пост-імпресіоністичним стилем і сам мистець займає відповідне місце серед українських та європейських авангардистів. Більшість його творів — це пейзажі, портрети та натюрморти. Критики наголошують, що Крушельницький — «майстер кольорів... він любив темні, але теплі відтінки і тому часто називав свої твори ноктюрни». Усі картини Крушельницький підписував СЛАВКО.

Ярослав (Славко) Крушельницький народився 1916 року в Галичині в місті Долина. Після здобуття середньої освіти в Бережанах, студіював на факультеті природничих наук та фармації, (спочатку у Львівській політехніці, а пізніше - в Познані). У 1941-1944 роках, попри університетські студії, проявляє велику мистецьку діяльність. Був учнем мистецької школи Олекси Новаківського, та ставши членом Української Спілки Образотворчих Мистців у Львові, бере участь у виставках, спонсорованих цією асоціацією. При кінці II-ої світової війни емігрує до Західної Європи, мандруючи через Люксембург до Парижу, де живе кілька років. Упродовж цих років бере участь у щорічних виставках «Салону Незалежних» у Парижі а також у виставці мистців-емігрантів 1949 року, на якій виставляє три олійні карти-

ни. Важкі матеріальні умови змусили його покинути Париж і переїхати в Люксембург, де жив і творив до своєї передчасної смерті 1973 року. Хоч Славко жив у Люксембурзі, проте був членом Спілки Українських Мистців США. У 1950-ті та 1960—ті роки Крушельницький продовжує брати участь у групових виставках в Лос Анджелесі, а також мав індивідуальні виставки у Швейцарії (Базель, Берн, Цюрих), Бельгії, в Українському Музеї в Чикаго та Віршем Галереї у Люксембурзі. Наприкінці 1960-тих років Крушельницький захворів, був практично, бездіяльним і помер майже забутим мистцем.

Життя Крушельницького в Люксембурзі було добре оцінене. Швидко він став відомим та улюбленим мистцем Люксембургу. Мистецька критика прихильно оцінювала його творчість. У одній із таких рецензій читаємо: «Мало котрий із малярів, що робили свої мистецькі виставки в Люксембурзі лишив нам так світлий та могутній спомин, повний збуджуючих думок, як Славко — українець, Славко в розкішних кольорах... Славко — скиталець знайшов у нас пригідне оточення. В його образах відчувається внутрішній вогонь, бо любов і екстаза життя нуртують в серці цього мистця. Це його життєвість творить цей ритм і ці кольори, його жар видіння запалює об'єкт, як світанок славить землю».

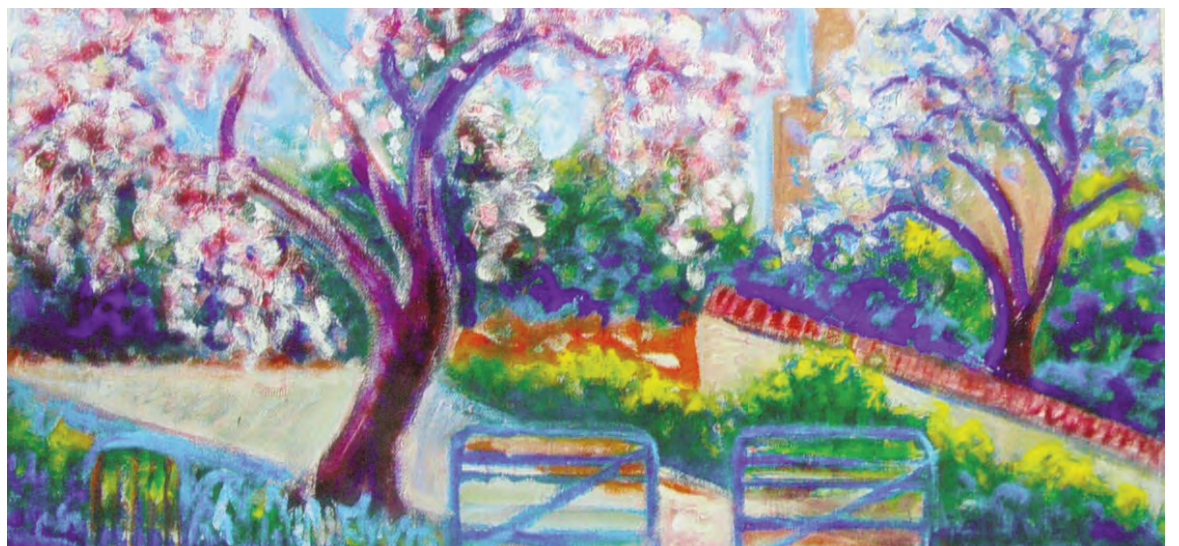
Ярослав Крушельницький належав до авангардного мистецького руху, який прийшов в Україну на початку 20-го століття. Молоде покоління українських мистців слідувало за новими мистецькими напрямками Західної Європи, особливо за експресіонізмом. Експресіоністи Західної Європи були під глибоким враженням від драматичних подій Першої Світової Війни і втілювали ці враження у своїх мистецьких творах. Крушельницький був не тільки під впливом експресіоністичної мистецької течії, але також під впливом особистих переживань, повних трагічних моментів, руїни, злиднів та вигнання, які

пережив під час і після війни. Свої внутрішні почування, свій емоційний стан Крушельницький висловлював у своїх картинах. До певної міри, Крушельницький був також під впливом експресіоністичного стилю свого вчителя Олекси Новаківського (1872-1935), постімпресіоністичного стилю Ван Гога (1853-1890) та експресіоністичних праць Ернста Людвіка Кірхнера (1880-1938). Мистецькі критики твердили, що «Крушельницький разом з іншими українськими мистцями поділяв можливість використання кольорів, простору та світла. Він постійно поєднував колір, простір і психологічні аспекти природи та людини. У його творах бачимо безперервний пошук співзвучності в природі.» Далше читаємо «Славка картини... це хвилювання, повільні, тріумф ліній, форм і кольорів... риси Славка є знані...структуральні, основи і динамічні... свіжість його інспірацій, бурхливість виконання й блискучі кольори роблять з нього передвісника, свідомого творця, що постійно відновлюється.»

Під час посмертної виставки в Люксембурзі др. І. П. Шнайдер висловив таку оцінку його картин: «Ці образи вдяряють своїм вогнем пристрасті, об'єднанням мистецької чесноти, естетичних форм, де домінує біля певних постімпресіоністичних та постфавістичних власностей могутній експресіонізм». Лілієн Марієнбургер, довголітня опікунка Славка відзначила, що «Славко вибрав екзиль, щоб мати свободу естетичного вислову, так потоптану в його країні чужим режимом. У його типово слов'янській любові до краси виявлена вітальність і свіжість української душі через погідну і життєрадісну афірмацію, так чужу російському нігілізму.»

У нашому Музеї зберігається понад 30 олійних робіт Славка, які кілька років тому були виставлені у нашій картинній галереї.

Любов Волинець

Весна